

V Bruseli 23. júna 2026
(OR. en)

10765/26

SOC 414
ENER 414
ENV 774
ECOFIN 845
COMPET 792
COH 122

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Rada
Predmet:	Návrh záverov Rady na tému Bývanie: demografické zmeny a tvorba politik

1. Predsedníctvo vypracovalo návrh záverov Rady na tému „Bývanie: demografické zmeny a tvorba politik.“
2. Závery preskúmala pracovná skupina pre sociálne otázky 24. marca, 24. apríla a 22. mája 2026.
3. V súvislosti s návrhom znenia, ktorý sa uvádza v prílohe k tejto poznámke, sa dosiahla principiálna dohoda.
4. Výbor stálych predstaviteľov sa na zasadnutí 19. júna 2026 vrátil k tejto otázke v rámci príprav na nadchádzajúce zasadnutie Rady (EPSCO).
5. Rada (EPSCO) sa na základe uvedeného vyzýva, aby na zasadnutí 29. júna 2026 schválila návrh záverov Rady uvedený v prílohe k tomuto dokumentu.

NÁVRH ZÁVEROV RADY

Bývanie: demografické zmeny a tvorba politík

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

VÍTAJÚC

1. Európsky plán pre cenovo dostupné bývanie, ktorý Európska komisia prijala 16. decembra 2025 a v ktorom sa zdôrazňuje, že naše domovy sú stavebnými kameňmi našich komunít, základom našej spoločnosti a demokracie a základným kameňom ľudskej dôstojnosti. Európsky plán pre cenovo dostupné bývanie, v ktorom sa uznáva, že bývanie zostáva v právomoci členských štátov, regiónov a miest, predstavuje prvý komplexný plán na úrovni EÚ, ktorého cieľom je podporiť úsilie členských štátov, regiónov a miest o riešenie krízy v oblasti bývania a jej rôznych vplyvov vrátane sociálneho rozmeru.

UZNÁVAJÚC, ŽE:

2. Bývanie je základným pilierom života každého človeka, ktorý priamo ovplyvňuje kvalitu života, ako aj blahobyt jednotlivcov a rodín. Ako sa uznáva v zásade 19 Európskeho piliera sociálnych práv, osobám v núdzi sa musí poskytnúť prístup ku kvalitnému sociálnemu bývaniu alebo ku kvalitnej pomoci pri bývaní. Takýto prístup často predstavuje kľúčový prvý krok k účasti na trhu práce a zamestnanosti, čo sú kľúčové hnacie sily znižovania chudoby aj konkurencieschopnosti.

3. Bývanie je vzhľadom na svoju previazanosť s viacerými vzájomne prepojenými sektormi prierezovou otázkou. Zabezpečenie rovnakého prístupu k cenovo dostupnému a primeranému bývaniu zohráva kľúčovú úlohu v oblasti súdržnosti, sociálneho začleňovania a spravodlivosti a prispieva k presadzovaniu toho, aby obyvatelia mohli žiť na mieste, ktoré si sami vyberú¹. Podporuje aj hospodársku výkonnosť a konkurencieschopnosť, a to aj prostredníctvom podpory obehového a odolného hospodárstva a prostredníctvom uľahčovania mobility pracovnej sily a mobility vo vzdelávaní, zamestnanosti, ako aj prilákania a udržania talentov. Okrem toho umožňuje zakladanie alebo rozširovanie rodín, čím pomáha riešiť demografické výzvy.
4. Bývanie má významný environmentálny rozmer: prístup k cenovo dostupnému bývaniu v blízkosti práce, vzdelávania a základných služieb minimalizuje dochádzanie do zamestnania, čím sa znižuje tlak na dopravu a emisie CO₂, čo má pozitívny vplyv na zmierňovanie zmeny klímy.
5. Pri formovaní potrieb v oblasti bývania zároveň významnú úlohu zohrávajú demografické faktory, ako je počet obyvateľov, veková štruktúra, priemerné zloženie domácností a vzorce migrácie z vidieka do miest. Tieto potreby sa v jednotlivých členských štátoch a dokonca aj v regiónoch toho istého členského štátu značne líšia.
6. Bývanie zostáva v právomoci členských štátov. Napriek rozmanitosti politík v oblasti bývania v jednotlivých členských štátoch je široké spektrum výziev a príležitostí dôvodom na spoluprácu, vzájomné učenie a výmenu osvedčených postupov v celej Európskej únii, a to pri plnom dodržiavaní zásad subsidiarity a proporcionality.
7. O rôznych rozmeroch výziev v oblasti bývania, ktorým čelia mnohí občania v Európskej únii, vrátane prístupu k cenovo dostupnému bývaniu, sa rokovalo na zasadnutí Európskej rady v októbri 2025, pričom sa zdôraznilo, že táto otázka je naliehavá.

¹ Much more than a Market (Oveľa viac než len trh), Enrico Letta, apríl 2024.

ZDÔRAZŇUJÚC, ŽE:

8. V mnohých mestách, regiónoch a členských štátoch v celej Únii sa bývanie zmenilo na spoločenskú, mnohostrannú a medzigeneračnú výzvu, ktorá ovplyvňuje súdržnosť, sociálnu, demografickú a environmentálnu udržateľnosť, konkurencieschopnosť a dôveru verejnosti.
9. Krízu v oblasti bývania prehĺbuje urbanizácia spôsobená migráciou z vidieka do miest a koncentráciou pracovných a vzdelávacích príležitostí v mestách. Nedostatok pôdy, príliš reštriktívne predpisy, rastúce stavebné náklady a špekulácie s nehnuteľnosťami v niektorých prípadoch výrazne obmedzili a narušili rozvoj vhodného bytového fondu potrebného na uspokojenie dopytu.
10. V niektorých oblastiach, najmä v tých, ktoré sú ovplyvnené vysokými tokmi cestovného ruchu alebo inými relevantnými faktormi, trh s krátkodobým prenájmom ďalej zvyšuje tlak na poskytovanie cenovo dostupného bývania pre všetkých, zatiaľ čo v iných oblastiach prináša pozitívne účinky na podporu cestovného ruchu a sociálno-ekonomického rozvoja a uľahčuje efektívnejšie využívanie bytového fondu. Ak sa s bývaním čoraz viac zaobchádza ako so špekulatívnym aktívom, a nie ako so sociálnym statkom, cenová dostupnosť bývania sa naďalej zhoršuje.
11. Nepriaznivé účinky zmeny klímy majú celý rad priamych a nepriamych dôsledkov na bývanie vrátane jeho projektovania, výstavby, rekonštrukcie a údržby, čo si vyžaduje prispôsobenie politík v oblasti bývania s cieľom zabezpečiť udržateľné a odolné zastavané prostredie. Environmentálne požiadavky môžu zároveň ovplyvniť náklady na výstavbu cenovo dostupného bývania. Hoci sú tieto požiadavky nevyhnutné na podporu cieľov udržateľnosti, môžu zvýšiť počiatočné investičné potreby. Preto je dôležité zohľadniť tento aspekt ako jeden z faktorov ovplyvňujúcich cenovú dostupnosť, investície a ponuku bývania a zároveň zohľadniť dlhodobý pozitívny vplyv environmentálnych požiadaviek. Politiky v oblasti bývania si preto vyžadujú holistický prístup, ktorý spája cenovú dostupnosť, udržateľnosť a vysokokvalitné bývanie a zastavané prostredie a zároveň podporuje energetickú efektívnosť a využívanie energie z obnoviteľných zdrojov.

12. Ďalší aspekt štrukturálnej povahy problematiky bývania v Európe sa odráža v hlbokých zmenách v zložení domácností a v modeloch využívania bývania. V celej EÚ sa potreby v oblasti bývania zvyšujú rýchlejšie ako populačný rast, keďže veľkosť priemernej domácnosti sa znižuje, ľudia vytvárajú partnerstvá v neskoršom veku, odlúčenia sú bežnejšie a stredná dĺžka života sa zvyšuje a často je spojená s vyšším výskytom zdravotného postihnutia.
13. Vplyv krízy v oblasti bývania najviac pociťujú určité skupiny obyvateľstva v neistom bývaní, ako sú mladí ľudia a študenti, domácnosti s nízkymi príjmami, osamelí rodičia, rodiny s deťmi, rómske rodiny, ako aj osoby v zraniteľnom postavení, vrátane obetí rodovo motivovaného násillia, staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím. Okrem toho dôsledky krízy v oblasti bývania zahŕňajú čoraz vyššiu mieru bezdomovectva, nevyhovujúce a neisté bývanie. Zároveň platí, že hoci kríza v oblasti bývania neúmerne postihuje uvedené skupiny, má čoraz väčší vplyv aj na domácnosti so strednými príjmami vrátane tých, ktoré nemajú nárok na sociálne bývanie alebo cielenú podporu, ale zároveň nie sú schopné zabezpečiť si primerané bývanie na trhu, ako sú pracovníci v kľúčových odvetviach (napr. zdravotnícki pracovníci, učitelia).
14. Starnutie obyvateľstva Európy znamená, že mnoho starších osôb naďalej býva v obydlíach, ktoré už nemusia zodpovedať ich vyvíjajúcim sa potrebám, pokiaľ ide o prístupnosť, možnosť prispôsobenia alebo cenovú dostupnosť, a to pri plnom rešpektovaní vlastníckeho práva. Existujú dobré príklady, ako je cenovo dostupné spoločné bývanie, komunitné bývanie a ďalšie inovačné iniciatívy v oblasti bývania, ktoré podporujú medzigeneračnú solidaritu a rôzne modely spoločného bývania. V tejto súvislosti môže medzigeneračné spoločné bývanie starším osobám umožniť, aby naďalej samostatne žili vo svojich domovoch a zároveň poskytnúť mladším ľuďom cenovo dostupné príležitosti na bývanie. Takéto prístupy môžu prispieť k podpore novej medzigeneračnej „zmluvy“ v súlade so stratégiou Komisie pre medzigeneračnú spravodlivosť.

15. Mladšie generácie majú ťažkosti s prístupom k cenovo dostupnému a vhodnému bývaniu, čo často vedie k bývaniu v preplnených priestoroch alebo neprimeraných podmienkach. Uvedené ťažkosti môžu mladým ľuďom, najmä mladým ľuďom zo znevýhodneného prostredia, brániť v prístupe k verejným službám a vzdelávaniu, stážam, učňovskej príprave alebo pracovným príležitostiam. V dôsledku toho môžu obmedziť ich finančnú nezávislosť a zvýšiť riziko ich sociálneho vylúčenia, najmä v regiónoch s vysokou infláciou a obmedzenou ponukou nájmu.
16. Značná časť mladých ľudí stále žije so svojimi rodičmi, a to skôr z nutnosti ako na základe vlastného rozhodnutia, pretože nezávislý život je finančne nedosiahnuteľný. Cenová dostupnosť bývania preto patrí medzi faktory, ktoré oddiaľujú alebo brzdia schopnosť mladých ľudí založiť si alebo rozšíriť rodinu a naplniť svoje osobné ambície, ako sa uvádza v oznámení Komisie z 11. októbra 2023 s názvom Demografické zmeny v Európe: súbor nástrojov pre opatrenia, ktoré Rada uvítala vo svojich záveroch z 12. decembra 2023 o riadení demografických zmien v Európe.
17. Neprimerané bývanie má² neúmerne nepriaznivý vplyv na ženy a dievčatá, najmä v dôsledku nižšej úrovne príjmov, zvýšenej miery chudoby, vyššieho výskytu domácností s jedným rodičom, nerovnakého prístupu k majetku a právam na bývanie, čo odráža širšie štrukturálne nerovnosti. Tieto faktory by sa mali náležite zohľadniť pri navrhovaní politík v oblasti bývania a dlhodobých programov v oblasti bývania zameraných na zabezpečenie prístupu k udržateľnému, cenovo dostupnému a primeranému bývaniu pre všetkých.
18. Napriek zjavnému nesúladu medzi ponukou bývania a dopytom po ňom zostáva značný podiel fondu budov v celej EÚ neobývaný. Z toho je zrejmé, že kríza v oblasti bývania v Európe sa netýka len počtu obydľí, ale aj ich rozdelenia, vhodnosti, primeranosti z hľadiska kvality a zosúladenia so skutočnými potrebami obyvateľstva.

² Fundamental rights and housing in the EU's climate and energy transition (Základné práva a bývanie v rámci klimateckej a energetickej transformácie EÚ), Agentúra Európskej únie pre základné práva (2026).

19. Mnohé vidiecke regióny, najmä tie najodľahlejšie, ako aj menej rozvinuté, čelia poklesu počtu obyvateľov, čo vedie k vysokej miere voľných a často opustených obydľí. Naopak, dopyt je i naďalej akútnejší v hospodársky dynamických oblastiach, čím sa ďalej prehľbujú územné rozdiely. Táto nerovnováha zhoršuje prehľbujúcu sa priepasť medzi mestskými a vidieckymi regiónmi, čo odráža hlbšie štrukturálne problémy, ktoré zahŕňajú ďalšie kľúčové oblasti, ako je hospodársky rozvoj a pracovné príležitosti.
20. Ďalšou výzvou zostáva zber a porovnateľnosť údajov, keďže politiky v oblasti bývania sú často územné alebo miestne špecifické a súbory údajov sú často roztrieštené a nezachytávajú územný a demografický rozmer dynamiky bývania a bezdomovectva.
21. V stanovisku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru „Riešenie nedostatku bývania prostredníctvom politík cenovo dostupného, udržateľného a rodinne orientovaného bývania“ sa zdôrazňuje potreba ambicióznejšieho a sociálne vyváženého európskeho prístupu ku kríze v oblasti bývania, pričom sa zdôrazňuje, že pre sociálnu súdržnosť a začlenenie má zásadný význam cenovo dostupné, udržateľné a rodinne orientované bývanie. Poukazuje sa v ňom na prepojenie medzi neistotou v oblasti bývania, energetickou chudobou a sociálnym vylúčením a vyzýva na cielenú podporu skupín v zraniteľnom postavení. V uvedenom stanovisku sa tiež vyzdvihuje význam posilnenia modelov verejného a neziskového bývania, boja proti financializácii bývania, dodržiavania subsidiarity, zvýšenia investícií do sociálneho a cenovo dostupného bývania a zabezpečenia toho, aby zelená transformácia zostala sociálne spravodlivá a aby budúce politiky v oblasti bývania reagovali na demografické zmeny.
22. V správe Európskeho parlamentu o kríze bývania v Európskej únii s cieľom navrhnúť riešenia pre dôstojné, udržateľné a cenovo dostupné bývanie sa zdôrazňuje potreba komplexnej európskej reakcie na krízu v oblasti bývania. Vyzdvihuje sa v nej, že prístup k cenovo dostupnému, udržateľnému a dôstojnému bývaniu je sociálnou a hospodárskou prioritou.

V uvedenej správe sa vyzýva na zvýšenie investícií do sociálneho a cenovo dostupného bývania, zjednodušenie postupov, väčšiu ochranu nájomníkov a skupín v zraniteľnom postavení a na opatrenia na riešenie bezdomovectva, vylúčenia z prístupu k bývaníu a energetickej chudoby. Zdôrazňuje sa v nej aj význam udržateľného rozvoja miest, ochrany environmentálnych a sociálnych noriem, ako aj podpory rodín a mladých ľudí a vyzýva na prijatie opatrení proti špekulatívnym tlakom a praktikám financilizácie.

23. Na neformálnom zasadnutí ministrov, ktoré sa konalo 11. – 12. mája v Nikózii zdôraznili ministri a príslušné zainteresované strany svoj spoločný záväzok riešiť krízu v oblasti bývania. Účastníci si vymenili názory a postupy týkajúce sa zjednodušujúcich opatrení ako katalyzátora urýchlenia ponuky bývania a mobilizácie investícií ako kritického faktora na podporu novej výstavby a rekonštrukcie, pričom zdôraznili, že je potrebné postupovať s náležitou opatrnosťou a v súlade s existujúcimi environmentálnymi a regulačnými normami. Za kľúčové hnacie sily zvyšovania produktivity sektora stavebníctva pri súčasnom dosahovaní environmentálnych cieľov Únie označili ministri inovácie a využívanie digitálnych nástrojov.

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE:

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby v súlade so svojimi vnútroštátnymi právomocami a s prihliadnutím na vnútroštátnu situáciu a špecifiká:

24. ZOHLADŇOVALI pri vypracúvaní politík v oblasti bývania dynamickú interakciu medzi demografickými trendmi a potrebami v oblasti bývania. Takisto, aby BRALI DO ÚVAHY potreby bývania osôb, ktoré si nedokážu nájsť bývanie na bežnom trhu s bývaním, bez ohľadu na ich vek, vrátane osôb v zraniteľnom postavení, a zároveň uznali, že potreby v oblasti bývania, obmedzenia trhu a vhodné politické reakcie sa musia posudzovať a riešiť vzhľadom na miestne a regionálne podmienky.

25. ZOHLADŇOVALI preferencie starších osôb a podporovali ich prístup k modernému, adaptabilnému a dostupnému bývaníu. To by malo pomôcť starším osobám vrátane starších osôb so zdravotným postihnutím zachovať si nezávislosť, samostatnosť, bezpečnosť a dôstojnosť, a to buď tým, že sa umožní, aby mohli bezpečne zostať vo svojich domovoch prostredníctvom prispôsobenia, rekonštrukcie a zmenou účelu, alebo tým, že sa im uľahčí prístup k modernému a prístupnejšiemu bývaníu navrhnutému tak, aby zodpovedalo ich vyvíjajúcim sa potrebám.
26. BRALI DO ÚVAHY, že medzigeneračná solidarita by mohla zohrávať dôležitú úlohu aj pri odstraňovaní rozdielov medzi mestskými a vidieckymi regiónmi, keďže vytváranie príležitostí pre mladú pracovnú silu vo vidieckych regiónoch je rovnako dôležité ako vo väčších mestách, pokiaľ ide o demografickú udržateľnosť, konkurencieschopnosť miestnych komunít a dôveru verejnosti.
27. Vo vhodných prípadoch využívali príležitosti a podporu, ktoré poskytuje balík opatrení v oblasti bývania, ktorý Európska komisia predložila v decembri 2025, vrátane Európskeho plánu pre cenovo dostupné bývanie, revidovaných pravidiel štátnej pomoci, Európskej stratégie pre bytovú výstavbu a Nového európskeho Bauhausu.
28. Vo vhodných prípadoch PODPOROVALI mobilizáciu verejných a súkromných investícií a využívanie mechanizmov, ako je pripravovaná celoeurópska investičná platforma a balík opatrení na zjednodušenie bývania. V záujme lepšieho zosúladenia poskytovania bývania s miestnymi potrebami je mimoriadne dôležité venovať pozornosť územiám, ktoré čelia trvalému tlaku v dôsledku nedostatku príležitostí na bývanie, kde dopyt neustále prevyšuje ponuku, a to aj tým územiám, ktoré sa v niektorých členských štátoch označujú ako „oblasti s nepostačujúcou ponukou bývania“. Dobre navrhnuté opatrenia môžu zároveň pomôcť minimalizovať administratívne zaťaženie a zefektívniť úradné postupy a zároveň zabezpečiť efektívne využívanie dostupných finančných prostriedkov.

29. PRESADZOVALI dostupnosť cenovo dostupnej, vhodnej, prístupnej, inkluzívnej a udržateľnej ponuky bývania prostredníctvom nákladovo efektívnych, inovačných a ekologických metód výstavby a rekonštrukcie, a to vrátane prístupov založených na zásadách Nového európskeho Bauhausu, v ktorých sa kombinuje udržateľnosť, cenová dostupnosť, estetika a inklúzia. PODPOROVALI využívanie digitálnych dizajnových nástrojov, ako aj modulárnych a priemyslových stavebných metód, ktoré môžu stimulovať rast produktivity, uľahčiť rast a znížiť stavebné náklady. V relevantných prípadoch PODPOROVALI úsilie o zjednodušenie, ako aj zmenu účelu a opätovné použitie existujúceho fondu budov v súlade s vnútroštátnymi kontextmi a normami hospodárnosti. Cieľená rekonštrukcia, zmena účelu a funkčné prispôsobenie existujúcich budov môžu prispieť k zvýšeniu dostupnosti a cenovej dostupnosti bývania a zároveň podporiť energetickú efektívnosť a širšie sociálne ciele.
30. Pri vypracúvaní politík v oblasti výstavby a rekonštrukcií bytov ZOHLADŇOVALI otázku zmiernenia zmeny klímy a adaptáciu na ňu v nových aj existujúcich budovách, podporovali rozvoj so sociálne zmiešaným využitím a riešenia blízke prírode a zároveň zvyšovali pohodlie a kvalitu života, podporovali obnovu miest a obmedzovali záber pôdy v súlade s regulačným rámcom Únie.
31. ZLEPŠILI zavádzanie inovačných stavebných výrobkov a metodík, ako je informačné modelovanie budov, ktoré môžu stimulovať zvýšenie produktivity, uľahčiť rozširovanie a znížiť stavebné náklady, čím sa podporí cieľ zvýšiť ponuku cenovo dostupného bývania.
32. PRESADZOVALI súdržné politiky bývania a zároveň začleňovali rozmer bývania do ďalších relevantných politík alebo do oblastí vrátane sociálneho zabezpečenia, rovnosti, zamestnanosti, rozvoja miest a vidieka, regionálnej súdržnosti, výskumu a vývoja a zdravotnej starostlivosti. Pri tom začleňovaní by sa mal zohľadniť vplyv týchto politík na určité skupiny obyvateľstva, najmä na mladých ľudí, študentov, rodiny s deťmi, rodiny s jedným rodičom, domácnosti s nízkymi príjmami, osoby v zraniteľnom postavení, bezdomovcov, staršie osoby a osoby so zdravotným postihnutím, pokiaľ ide o prístup k bývaniu, jeho cenovú dostupnosť a kvalitu.

33. ZLEPŠILI dostupnosť vysokokvalitných, spoľahlivých a porovnateľných údajov v spolupráci s regionálnymi a miestnymi orgánmi v súlade s ich právomocami s cieľom podporiť tvorbu politík založenú na dôkazoch, účinné monitorovanie a hodnotenie vývoja v oblasti bývania na základe existujúcich zdrojov údajov a využívania digitálnych modelovacích nástrojov, pokročilej analýzy a iných inovačných metód. Tieto informácie by mohli zachytávať krátkodobé a dlhodobé sociálne vplyvy politík spolu s trendmi u celého obyvateľstva vrátane ľudí žijúcich vo vzdialených alebo najvzdialenejších regiónoch, ako aj v zámorských krajinách a zámorských územiach, osôb v zraniteľnom postavení, starších osôb, osôb so zdravotným postihnutím a osôb, ktoré čelia vylúčeniu z bývania.
34. MONITOROVALI ukazovatele neuspokojených potrieb v oblasti bývania vrátane bezdomovectva, preplnenosti, deprivácie v oblasti bývania a nadmerného zaťaženia nákladmi na bývanie. V relevantných prípadoch by údaje mohli zahŕňať aj dostupnosť a stav plánovania pozemkov vhodných na bytovú výstavbu.
35. PODPOROVALI spoľahlivé a vysokokvalitné údaje rozčlenené podľa pohlavia a podľa základných a sociálno-ekonomických charakteristík osôb ako nástroj na navrhovanie cielených a súdržných politík v oblasti bývania vrátane opatrení na riešenie energetickej chudoby a cenovej dostupnosti nákladov na energiu súvisiacu s bývaním. Osobitná pozornosť by sa mala venovať zlepšovaniu údajov o vývoji na trhu s nájomným bývaním, ako aj presadzovaniu efektívnejšieho využívania bytového fondu, a to identifikáciou voľných obydlií vrátane ich umiestnenia a stavu, ak je to možné v rámci vnútroštátnych administratívnych rámcov, a uľahčením ich návratu na trh. Všetky opatrenia musia byť v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie vrátane predchádzania dodatočným nákladom, zaťaženia súvisiaceho s dodržiavaním predpisov a administratívneho zaťaženia.
36. NABÁDALI NA využívanie interoperabilných digitálnych dátových systémov, spoločných ukazovateľov a moderných nástrojov na výmenu údajov pri súčasnom dodržiavaní pravidiel ochrany údajov a existujúcich postupov zberu údajov.

37. **PODPOROVALI** výmenu poznatkov a najlepších postupov na všetkých úrovniach riadenia vrátane regionálnych a miestnych orgánov, ako aj príslušných zainteresovaných strán, a to aj v rámci európskej platformy na boj proti bezdomovectvu a pri presadzovaní prístupu „bývanie na prvom mieste“.

VYZÝVA EURÓPSKU KOMISIU, ABY:

38. **NAĎALEJ PODPOROVALA** úsilie členských štátov na všetkých úrovniach verejnej správy, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni s cieľom riešiť:
- a) nedostatok cenovo dostupného, vhodného, inkluzívneho, prístupného a udržateľného bývania pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych právomocí a zásady subsidiarity;
 - b) chýbajúce údaje týkajúce sa trhu s bývaním, napríklad pokiaľ ide o ceny, nájomné a začiatok výstavby v sektore komerčných nehnuteľností;
 - c) bezdomovectvo, najmä podporou vzájomného učenia a uľahčovaním činnosti európskej platformy na boj proti bezdomovectvu.
39. **PODPOROVALA** nadchádzajúcu Európsku alianciu pre bývanie ako fórum pre otvorený dialóg, vzájomné učenie a spoločné opatrenia na riešenie výziev v oblasti bývania, a to na základe pracovného programu, ktorý sa má vypracovať po konzultácii s členskými štátmi, pričom sa zohľadní skutočnosť, že účasť členských štátov na tejto iniciatíve je dobrovoľná.
40. **NAVRHLA** v spolupráci s členskými štátmi, Európskou investičnou bankou, národnými a medzinárodnými podpornými bankami a inými príslušnými zainteresovanými stranami budúcu celoeurópsku investičnú platformu tak, aby bola používateľsky ústretová, prístupná a reagovala na potreby používateľov, pričom sa zohľadní, že účasť členských štátov na tejto platforme je dobrovoľná.
41. **ZVÁŽILA** dôsledky súčasného rámca sektorovej klasifikácie subjektov poskytujúcich sociálne bývanie a ich záväzkov ako súčasti verejného dlhu na poskytovanie cenovo dostupného a sociálneho bývania.

Odkazy

1. Primárne právo EÚ

Charta základných práv Európskej únie

2. Medziinštitucionálne dokumenty EÚ

Európsky pilier sociálnych práv

3. Právne predpisy EÚ

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2458 z 26. novembra 2025 o európskej štatistike obyvateľstva, domov a bytov, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 862/2007 a ktorým sa zrušujú nariadenia (ES) č. 763/2008 a (EÚ) č. 1260/2013

4. Rada Európskej únie

Odporúčanie Rady z 11. mája 2026 týkajúce sa Nového európskeho Bauhausu

Závery Rady z 9. marca 2026 o spoločnej správe o zamestnanosti na rok 2026

Závery Rady z 26. februára 2026 o oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Program EÚ pre mestá: hnacia sila rastu a prosperity

Závery Rady z 2. decembra 2024 o zabezpečení rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a rodovej rovnosti pre všetky generácie v kontexte demografických výziev

Závery Rady z 2. decembra 2024 o zlepšení prístupu k podporným službám a službám zamestnanosti, ktorými sa znižovaním územných nerovností podporuje sociálne začlenenie ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane Rómov

Závery Rady z 9. októbra 2023 o opatreniach na zabezpečenie rovnakého prístupu Rómov k primeranému a nesegregovanému bývaniu a na riešenie problematiky segregovaných osád

Závery Rady z 8. júna 2020 o demografických výzvach – ďalší postup

5. Európsky parlament

„Towards a new regulatory framework for European population statistics“ (Smerom k novému regulačnému rámcu pre európsku štatistiku týkajúcu sa obyvateľstva), (2022).

„Housing affordability problems across socio-demographic groups“ (Problémy s cenovou dostupnosťou bývania v sociálno-demografických skupinách), (2025)

[Správa o kríze bývania v Európskej únii s cieľom navrhnúť riešenia pre dôstojné, udržateľné a cenovo dostupné bývanie](#) (2026)

6. Európska komisia

Demografické zmeny v Európe: súbor nástrojov pre opatrenia – oznámenie (2023)

Európsky plán pre cenovo dostupné bývanie – oznámenie (2025)

Európska stratégia pre bytovú výstavbu – oznámenie (2025)

Nový európsky Bauhaus – od vízie k realizácii – oznámenie (2025)

Stratégia pre medzigeneračnú spravodlivosť – oznámenie (2026)

„Demography 2040: cities keep growing, while population shrinks in remote rural regions“ (Demografia 2040: mestá sa rozrastajú a vo vzdialených vidieckych oblastiach obyvatelia ubúdajú) – Spoločné výskumné centrum, (2025)

7. Európsky hospodársky a sociálny výbor

„Riešenie nedostatku bývania prostredníctvom politík cenovo dostupného, udržateľného a rodinne orientovaného bývania“ (2026)

8. Agentúra pre základné práva

„Fundamental rights and housing in the EU's climate and energy transition“ (Základné práva a bývanie v rámci klimatickej a energetickej transformácie EÚ), Agentúra Európskej únie pre základné práva (2026)

9. Organizácia Spojených národov

[Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím](#) (2006)

„The Right to Adequate Housing“ (Právo na primerané bývanie), informačný list č. 21-Rev.1 (2014).

10. Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)

[Doing Better for Children](#) (Robiť viac pre deti) (2009)

11. Akademický článok

Clair, A. (2019). [Housing: an under-explored influence on children's well-being and becoming](#). (Bývanie: nedostatočne preskúmaný vplyv na blaho a budúcnosť detí). Child Indicators Research, (Výskum ukazovateľov týkajúcich sa detí), zväzok 12, strany 609 – 626.

12. Ostatné

„Population change and housing across the lifecycle: demographic perspectives, methodological challenges and emerging issues“ (Pohyb obyvateľstva a bývanie počas celého života: demografické perspektívy, metodické výzvy a novo sa objavujúce problémy), Centrum pre pohyb obyvateľstva (2015)

„Much more than a Market“ (Oveľa viac než len trh), Enrico Letta, apríl 2024

„The Role of Demographic Data in Property Investment Decisions“ (Úloha demografických údajov v rozhodovaní o investíciách do nehnuteľností) PropertyData (2025)

Závery dánskeho predsedníctva o budúcom Európskom pláne pre cenovo dostupné bývanie (2025), ktoré podporilo 26 členských štátov
